nagu oleks ta argusest liberaalitsenud ja andnud võimu revolutsionääride kätte. L. on avaldanud brošüüri „Изъ итоговъ служебнаго опыта. Настоящее и будущее русской полиціи“ (Moskva, 1907; eestikeelne tõlge „Vene politsei olevik ja tulevik“, Tall., 1908), milles arvustab iganenud politseikorraldust ja püstitab põhimõtteid uue, konstitutsioonilise Vene politsei loomiseks, ja mälestusteraamatu „Отрывки из воспоминаний (По поводу „Воспоминаний“ гр. С. Ю. Витте)“ (Moskva ja Petrograd, 1923), milles käsitleb lühidalt ka 1905. a. okt-i sündmusi Tallinnas.

„Русскій Вѣстникъ“ 1902, томъ 279, іюнь, lk. 720; „Право“ 1909, nr. 4—6, 19 jj.; Дѣло А. А. Лопухина въ особомъ присутствіи Правительствующаго Сената (1910); Я. К. Пальвадре, Революція 1905—7 г. г. в Эстонии“ [1926 ?]; Б.Николаевскій, История одного предателя (1932); E. v. Dellingshausen, Im Dienste der Heimat (1930), lk. 111 jj.; A. V. Bellegarde, Minu mälestusi Eestimaa kubernerina (1937), lk. 264—267, 270—274 jj.; L-i teenistuslehest ERKA-st saadud andmed.

E. S.; J. O.

***LOSSMANN, Artur,** tervishoiu- ja seltskonnategelane, lahkus sügisel 1935 Sõjaväe Tervishoiu Valitsuse ülema kohalt, kus ta oli saavutanud tõhusaid tagajärgi sõjaväe tervishoiu ala tõstmiseks ajakohasele tasemele. L. on olnud ka Kaitseliidu sanitaarülem a-st 1929, Sõjaväe Tervishoiu Komitee esimees kuni 1935 ja hiljemini selle komitee liige ning sõjaväe konsultant. L. on teotsenud paljudes organisatsioones, näit. Hobuse Asjanduse ja Arenduse Seltsis esimehena a-st 1924, sihtasutises „Hippodroom“ esimehena a-st 1935 ja aktsiaseltsis „Estofilm“ juhatuse esimehena a-st 1936; peale selle on ta E. Punase Risti Peavalitsuse liige ning juhatuse liige sihtasutises „Sanatoorium Kloostrimets“, Eesti-Leedu Ühingus, Eesti-Poola Ühingus, kindlustusseltsis „Eesti Lloyd“ (a-st 1927), aktsiaseltsides „Extraktor“ (a-st 1923), „Tartu Pärmivabrik“ (a-st 1924) ja „Rotermanni Tehased“ (a-st 1935).

Eesti Vabadusristi Kavalerid (1935) ja isikl. saadud andmed. *T.*

***LUBERG, Kristjan,** tööstur, oli a-st 1927 a./s. „Savi“ juhatuse esimees; surn. 15. II 1929 ukj. Tallinnas.

K. Luberg'ilt (Tallinnas) saadud andmed.

LUHA, Artur Heinrich, geoloog, sünd. 27. VI 1892 vkj. Keilas taluniku (endise koolimõpetaja ja kaupmehe) pojana, sai alghariduse kodus, lõpetas Tallinna Nikolai I gümnaasiumi 1912, õppis Tartu ülikoolis loodusteadust 1912—18, 1922 ja omandas 1923 cand. rer. nat. astme. Üliõpilaspõlves võttis ta agarasti osa üliõpilaskondlikust organiseerimistööst. L. on viibinud teaduslikul otstarbel Rootsis ja Norras 1929; ta omandas dr. phil. nat. astme Tartus 1930. L. oli Rakvere Eesti Hariduse Seltsi tütarlastegümnaasiumi õpetaja 1918—20, Vabadussõjast osavõtu järel Viru maakonna poeglaste reaalgümnaasiumi õpetaja ja direktori kt. 1919—22, Tartu õpetajateseminari õpetaja 1923—25 ja 1930—32. Ta on olnud Tartu ülikooli geoloogiakabineti ja -muuseumi vanem assistent 1922—31 ning juhataja kt. 1925—28, õppeülesandetäitja Tartu ülikoolis 1925—28 ja 1930, geoloogia eradots. 1930—37 ja dots. a-st 1938 ning Tartu ülikooli sekretär 1932—38. A-st 1938 on L. Geoloogilise Komitee geoloog majandusministeeriumi juures, oli s. a. ühtlasi õppeülesandetäitja ja on a-st 1939 dots. Tallinna Tehnikaülikoolis. Ta on olnud tegev Rakvere Eesti Hariduse Seltsis, Loodusuurijate Seltsis (Tartus), E. Kultuuri Sõprade Koondises, EKS-s ja selle kodu-uurimise toimkonnas. A-st 1938 on ta Loodusvarade Instituudi liige. L. on teostanud uurimisi peamiselt eesti siluri ja devoni alal. Peale käsikirjas oleva kandidaaditöö ja väitekirja mainitagu viimase kokkuvõtet „Über Ergebnisse stratigraphischer Untersuchungen im Gebiete der Saaremaa-(Ösel-)Schichten in Eesti“ (*Acta* A XVIII$_6$, Tartu, 1930), „Bericht über geologische Untersuchungen am Kaalijärv“ (LUS-i Aruanded XXXV, 1—2, Tartu, 1928; koos I. Reinwaldt'iga) ja arvukalt artikleid koguteoseis ning ajakirjus, eriti ka „Üliõpilaslehes“. L. on olnud maakondi kirjeldava koguteose „Eesti“ toimetaja 1931—39 ja „Eesti entsüklopeedia“ geoloogia osakonna toimetaja; ta on toiminud samuti juhatajana õpetajate suvistes ekskursioonijaamades alates 1925. a-st.

Isikl. saadud andmed. *K. O.*

LUHAÄÄR, Arnold, sportlane, sünd. 7. XI 1905 Mõisakülas rauatreiali po-

Eesti biograafilise leksikoni tÃƒÂ¤ienduskÃƒÂ¶ide, 1940, lk. 187